

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 55
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Datum
2023-01-04

Beteckning

Dokumentinformation

Diarienummer

SOS ärendenummer: 11.9018406.2

Insatsrapportnummer G2022.137862

Datum och tid för olyckan 2022-11-22 kl. 10:53

Plats för olyckan

Typ av olycka Brand i byggnad

Primärbrandplats Sov-/gästrum

Brandorsak Batterieliminators/grenkontakt

Utredningen utförd av Håkan Wikman

Dokumentets historia

Upprättad/ Reviderad: 2023-01-04	Upprättad/ Reviderad av: Håkan Wikman		Godkänd av: Johannes Wedin
-------------------------------------	--	--	-------------------------------

Avdelning, handläggare, tfn, e-post

Räddningstjänsten

Håkan Wikman 0660-787 55

hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Datum

2023-01-04

Beteckning

Sammanfattning

Tre personer befinner sig i lägenheten när man upptäcker rök. Man försöker att lokalisera var röken kommer ifrån, till slut hittar man en pågående rökutveckling bakom en stängd dörr till gästrummet. Det är så pass kraftig rök så man ser inget i rummet. Man stänger/styr igen dörren och bestämmer sig för att utrymma till balkongen, där ringer man SOS.

Vid räddningstjänstens framkomst kan vi konstatera att vi inte kommer åt balkongen med hävare, då den ligger på inre gården. Personerna på balkongen får stå kvar och rökdykare får via trapphuset göra inträngning i lägenheten för att söka efter ev. fler personer. Rökdykarna scannar av med värmekamera, men kan inte se någon stor värmeansamling i hallen eller dess närhet. Man påbörjar sökning i lägenheten, när man når balkongdörren kan en av rökdykarna kontrollera personerna på balkongen. Man får då veta att det inte finns fler personer i lägenheten och att branden är i ett rum direkt till höger i hallen. Rökdykarna återvänder mot hallen och till brandrummet. Dörren till rummet är stängd eller igenputtad, rökdykarna kyler av brandgaserna och släcker branden grovt, därefter öppnar man fönster för ventilering av röken. Branden släcks av och personerna leds ut via lägenheten till trapphuset med flykthuva.

Enligt brandbilden och skadorna i övrigt kan det fastställas att primärbrandplatsen är belägen i inre delen av rummet, närmare bestämt i en bäddsoffa. Man kan se kraftiga värmeskador i taket ovanför bäddsoffan, samt på ytterväggen runt ett treglasfönster. De två inre rutororna har gått sönder, den tredje yttre rutan är sprucken, men i övrigt hel.

I bäddsoffan påträffas en USB-kabel, en fönsterlampa utan skärm med trasig glödlampa, en klämlampa samt ett grenuttag med en batterieliminatör ansluten. Dessa föremål är mer eller mindre brandskadade.

Det går inte att konstatera vad som direkt har orsakat branden, annat än att det är en elektrisk brandstart, men sannolika brandstiftare kan vara:

- Fysiskt fel genom att man har trampat sönder stickkontakten eller USB-batterieleminatören som var ansluten i grenkontakten, och som man lagt i soffan. Detta medförde då att kortslutning kan ha skett. Detta har då skett när man stått i soffan för att putsa fönster
- Tekniskt fel i USB-batterieleminatören.
- Tekniskt fel i grenkontakten.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post

Räddningstjänsten

Håkan Wikman 0660-787 55

hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Datum

2023-01-04

Beteckning

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	5
Uppdrag.....	5
Datainsamling och metod.....	5
Tidplan	5
Återföring av slutsatser och rekommendationer.....	5
Utredande organisationer	5
Utförare av undersökningen	5
Händelseförlopp	6
Räddningsinsats	6
Beredskap före olyckan.....	6
Larmbehandling	6
Larmade resurser	6
Framkörning	6
Framkomst.....	6
Beslut, inriktning.....	7
Utförande av insats.....	7
Ledning och organisation.....	8
Avslutande av räddningstjänstens insats	8
Analys	8
Fastigheten	8
Undersökning	8
Bakomliggande orsaker:.....	9
Direkta orsaker:.....	10
Summering	11
Erfarenheter och rekommendationer	11
Slangdragning.....	11
Rökluckor	11
Större styrka	11
Övik RIB	11
Brandvarnare	11
Laddning.....	12

Postadress

Vikingagatan 34
SE-891 38 Örnsköldsvik
Org.nr 212000-2445
www.ornskoldsvik.se

Besöksadress

Vikingagatan 34
Förvaltningens e-postadress
samhallsbyggnad@ornskoldsvik.se

Telefon

0660-787 50 vx
Fax
0660-787 70

Postgiro

12 58 90-4
Bankgiro
188-4774

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 55
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Datum
2023-01-04

Beteckning

Inledning

2022-11-22 inträffar en brand i en lägenhet i ett flerbostadshus. Bostadsrättsägarna larmar själva om branden.

Uppdrag

Enligt 10§ 3 kap. Lag (SSFS 2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) ska kommunen se till att olyckan undersöks för att i skälighets omfattning klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen genomförts. Denna rapport utgör redovisning av sådan undersökning.

Datainsamling och metod

Utredaren var själv räddningsledare på plats, samt gjort en brandplatsundersökning vid senare tillfälle. Vidare har intervjuer med drabbade och insatspersonal gjorts. Därefter har utredaren analyserat de data som tagits fram.

Tidplan

Ingen tidplan för utredningen är satt.

Återföring av slutsatser och rekommendationer

Efter slutförd undersökning delges rapporten till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och räddningstjänsten Örnsköldsvik.

Utredande organisationer

Räddningstjänsten Örnsköldsvik

Utförare av undersökningen

Håkan Wikman Brandinspektör/brand-och olycksutredare

Händelseförlopp

Personerna bestående av ett äldre par och deras barnbarn i vuxen ålder befinner sig i lägenheten när man upptäcker en gulaktig rök i lägenheten, samt att man känner en doft som en av personerna tycker liknar ammoniaklukt. Man försöker att lokalisera var röken kommer ifrån, till slut hittar man bakom en stängd dörr till gästrummet en pågående rökutveckling. Det är kraftig rök så man ser inget i rummet. Man stänger/styr igen dörren och bestämmer sig för att utrymma till balkongen, där ringer man SOS.

Räddningsinsats

Beredskap före olyckan

Heltidsstyrkan Örnsköldsvik som idag har extrapersonal på plats 1+1+7 man befinner sig på stationen. RIB-styrkan Örnsköldsvik 1+4 befinner sig nåbar på personsökare.

Larmbehandling

10.51.00 larm till SOS, (Brand i byggnad / lägenhet)

10.51.49 medlyssning till Inre befäl

10.53.07 larm till Örnsköldsvik heltid

10.53.07 larm till Örnsköldsvik deltid

Larmade resurser

6080 insatsledarbil	1
6010 basbil	1+4
6030 Hävare	1
6042 tankbil	1
6020 basbil	1+4
6060 rök/kembuss	1
Restvärdesledare	1

Framkörning

Övik Heltid åker med 6080, 6010, 6030, 6042. Övik RIB åker med 6020. Under framkörningen informerar SOS via totalinformation om larmsamtalet och att tre personer befinner sig på balkongen, samt att dörren är öppen och trapphuset är rökfyllt. Styrkeledare ger en förberedande order om att undsätta personerna på balkongen med hävare.

Framkomst

Vid framkomst lämnas en vindruterapport av 6010 om att det är ett 6-vånings flerbostadshus, inget synligt utifrån och att ambulans är på plats. Ambulanspersonal möter upp och meddelar att tre personer står på balkongen på femte våningen på inre gården, och att dom är oskadda och mår under omständigheterna bra.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post

Räddningstjänsten

Håkan Wikman 0660-787 55

hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Datum

2023-01-04

Beteckning

Beslut, inriktning

Vi kommer inte åt balkongen på inre gården med hävare, vi får göra omfall. Nytt beslut blir att personerna på balkongen får stå kvar och rökdykare får via trapphuset göra inträngning i lägenheten för att söka efter ev. fler personer. Nästkommande styrka får i uppgift att förstärka baspunkten med två rökdykare och resten av styrkan får uppgiften att ställa upp stege mot balkongen och om möjligt evakuera personerna.

Utförande av insats

Rökdykargruppen tar sig upp i trapphuset till lägenheten som ligger på femte våningen. Trapphuset är för närvarande inte rökfylld som inledande uppgifter gjorde gällande. Slangdragning sker med grovslang i trapphuset, smalslang som manöverslang för rökdykare. Lägenhetsdörren är olåst, men stängd. Så fort dörren öppnas börjar delar av trapphuset att fyllas med rök då lägenheten är kraftigt rökfylld. Rökdykarna scannar av med värmekamera, men kan inte se någon stor värmeansamling i hallen eller dess närhet. Man söker därefter vänster hand i vägg.

Vid Övik RIB´s framkomst så får dom i uppgift att med två rökdykare förstärka baspunkten och vara redo för att byta av rökdykarna som arbetar i lägenheten. Resten av gruppen får i uppdrag att sätta upp stegar mot balkongen där personerna befinner sig. Då två av personerna är äldre tar vi beslutet att dom får stå kvar på balkongen, vi ger dom filter, jackor och mössor så att dom kan hålla värmen. Vi har detta som en sekundär utrymningsväg om det skulle behövas. Vi ser även till att personal finns på stege vid balkongen hela tiden.

Röken försvinner inte i trapphuset trots att vi har tryckt på knappen för att öppna rökluckan. Efter en stund kan vi konstatera att rökluckan inte går att öppna via elektroniken. Vi använder hävaren för att ta oss till taket och kontrollera om det går att öppna rökluckan därifrån.

Rökdykarna kommer till ett kök och allrum där balkongdörren finns. En av rökdykarna kliver ut på balkongen och kontrollerar personerna på balkongen, han får då veta att det inte finns fler personer i lägenheten och att branden är i ett rum direkt till höger i hallen. Rökdykarna stänger balkongdörren och återvänder mot hallen och till brandrummet. Dörren till rummet är stängd eller igenputtad, rökdykarna öppnar dörren och mäter med värmekameran som visar 500-600 grader längre in i rummet. Rökdykarna kyler av brandgaserna och släcker branden grovt, innan man försöker att öppna fönstret i brandrummet för att ventileras. Handtaget går sönder så man får söka sig till vardagsrummet där man öppnar fönster för ventilering av röken. Därefter går man tillbaka till brandrummet och släcker av branden som nu är begränsad till bäddsoffan. Rökluckan på taket går inte att öppna, men vi kan öppna en dörr som leder ut till takterrassen och använda denna som rökevakuering av trapphuset.

När arbetsmiljön i lägenheten blivit acceptabel så evakuerar rökdykarna de tre personerna, en efter en genom lägenheten med flyktmask över huvudet. Ambulanspersonal möter upp längre ner i trapphuset för att kontrollera status på personerna. Dom har inte dragit i sig någon större mängd rök, utan känner sig trots allt ganska bra. Personerna behöver inte uppsöka sjukhus utan man får komma in i en närbelägen cafélokal för att få lite värme och fika. Polis, ambulans, räddningsledare, restvärdesledare och representanterna från HSB finns på plats för stöd och att informera och svara på frågor.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 55
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Datum
2023-01-04

Beteckning

Ledning och organisation

Insatsledaren är räddningsledare på plats, han har två styrkeledare tillika sektorchefer för olika arbetsupdrag under insatsarbetet.

Inre befäl finns på ledningsplats på SOS alarmeringscentral.

Restvärdesledare finns med på plats.

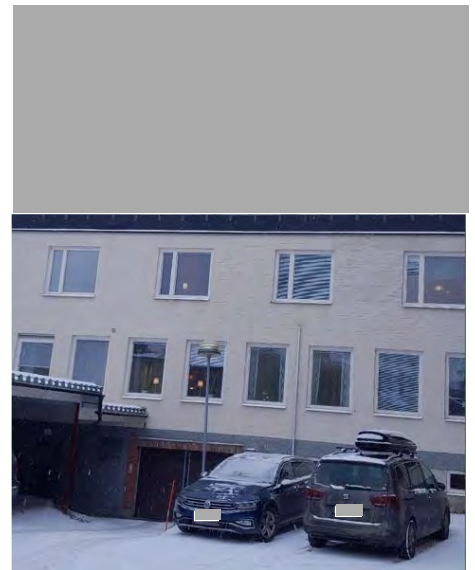
Avslutande av räddningstjänstens insats

Kl.13.00 beslutar räddningsledaren att avsluta räddningstjänst och informerar om bevakningsansvar till HSB's representant som kontrollerar brandplatsen.

Analys

Fastigheten

Fastigheten är uppförd 1955 i klass BR 1 med 6 våningar byggd i betong.

Undersökning

Undersökning gjordes på brandplatsen den 2022-11-24. Närvarande var brandutredare från räddningstjänsten.

Branden har startat i ett gästrum innehållande en dubbelbäddsoffa, skrivbord med tillhörande utrusning, ett antal bokhyllor med mängder av böcker. Samt väskor, kläder på klädstång, övriga tillhörigheter för den tillfälligt inneboende barnbarnet i vuxen ålder.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post

Räddningstjänsten

Håkan Wikman 0660-787 55

hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Datum

2023-01-04

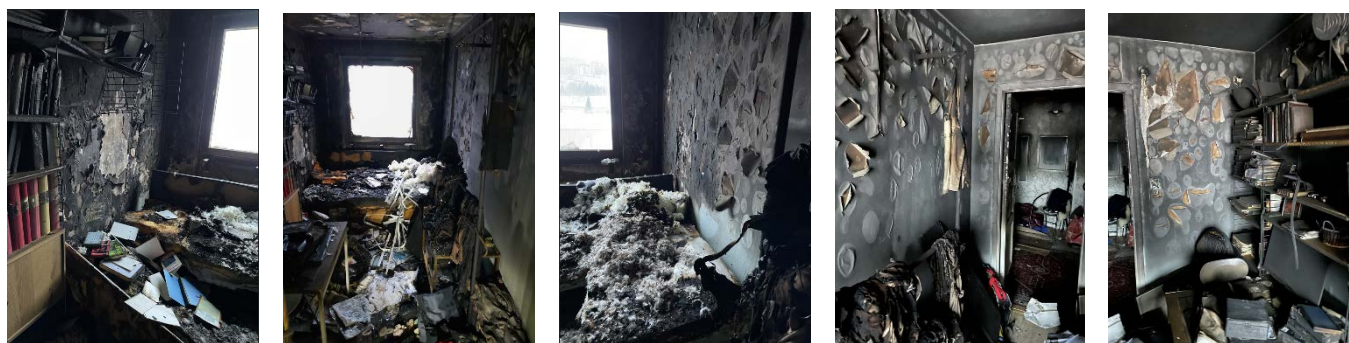
Beteckning

Branden har medfört stora brand-, värme- och rökskador i rummet. I övriga lägenheten finns värme-, sot- och rökskador. Dörren till brandrummet har varit stängd eller igenstyrd, branden har därför inte spridit sig till övriga lägenheten. Branden har blivit underventilerad pga. syrebrist och gått ner i avsvalningsfas, vilket gjort att intensiteten avtagit och att full rumsbrand uteblivit. Branden pågick endast i bäddsoffan vid rökdykarnas upptäckt.

I trapphuset i direkt anslutning till lägenheten är det kraftiga sotskador, och i övre delarna av trapphuset är det sot och röklukt. Två av lägenheterna på våningen ovanför fick sot- och rökskador.

Bakomliggande orsaker:

Enligt brandbilden och skadorna i övrigt kan jag fastställa att primärbrandplatsen är belägen i inre delen av rummet där en bäddsoffa står. Man kan se kraftiga värmeskador i taket ovanför bäddsoffan, samt på ytterväggen runt ett treglasfönster. De två inre rutororna har gått sönder, den tredje ytterrutan är sprucken men i övrigt hel. Man kan även se kraftig värmeskada på den vänstra väggen, samt lågt brandmönster från golvet. Madrassen i bäddsoffan är kraftigt urgröpt av brand vid den låga brandbilden.

Brandrummet

Jag börjar min undersökning i området vid bäddsoffan. På golvet hittar jag ett löst batteri, samt ett oidentifierat objekt (se bild) som jag först tror kan vara en usb-högtalare eller liknande. I bäddsoffan hittar jag en USB-kabel, en fönsterlampa utan skärm med trasig glödlampa, en klämlampa, samt ett grenuttag med en batterieliminators ansluten. Dessa föremål är mer eller mindre brandskadade. Jag börjar med att sära på alla kablar som brunnit och smält ihop vid grenkontakten. Jag kan konstatera att klämlampan inte har varit ansluten till grenuttaget. Fönsterlampan är ansluten med stickpropp till grenuttaget. Även USB-batterieliminators är ansluten till grenuttaget, som i sin tur är ansluten till vägguttaget. Säkringen som avsäkrar detta rum har löst ut.

Postadress

Vikingagatan 34
SE-891 38 Örnsköldsvik
Org.nr 212000-2445
www.ornskoldsvik.se

Besöksadress

Vikingagatan 34
Förvaltningens e-postadress
samhallsbyggnad@ornskoldsvik.se

Telefon

0660-787 50 vx
Fax
0660-787 70

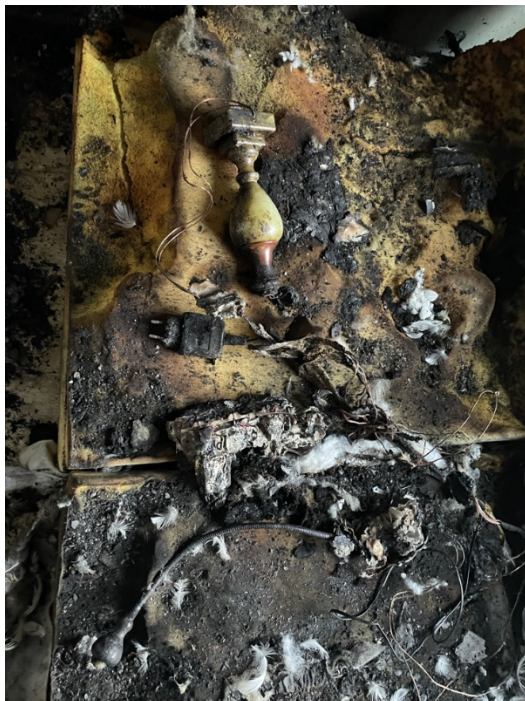
Postgiro

12 58 90-4
Bankgiro
188-4774

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 55
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Datum
2023-01-04

Beteckning

Fönsterlampa, klämlampa grenkontakt batterieliminatör. Batteri

Oidentifierat objekt som visar sig vara en vas.

Efter samtal med ägarna så visar det sig att det oidentifierade objektet är en vas med täckt topp och en liten öppning. Den kan då uteslutas som brandstiftare. Man har haft en firma på besök för att putsa fönstren i lägenheten. I brandrummet har kvinnan förberett för att fönsterputsaren ska kunna stå i bäddsoffan och putsa fönstret. Man har plockat bort ryggstödkuddarna, lagt ner fönsterlampan, klämlampan och grenkontakten i soffan. Därefter har hon lagt en filt/överkast över allt för att skydda.

Direkta orsaker:

Det går inte att konstatera vad som direkt har orsakat branden, annat än att det är en elektrisk brandstart.

Sannolika brandstiftare

- Fysiskt fel genom att man har trampat sönder stickkontakt eller USB-batterieleminatör som var ansluten i grenkontakten så att kortslutning skett.
- Tekniskt fel i USB-batterieleminatör.
- Tekniskt fel i grenkontakten.

Mindre sannolika brandstiftare

- Fönsterlampan var ansluten till grenkontakt, men inte påslagen via tryckknappen. Den kan dock ha blivit oavsiktligt påslagen när man trampat runt i bäddsoffan.

Grenkontakt, batterieliminatör

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 55
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Datum
2023-01-04

Beteckning

Uteslutna brandstiftare.

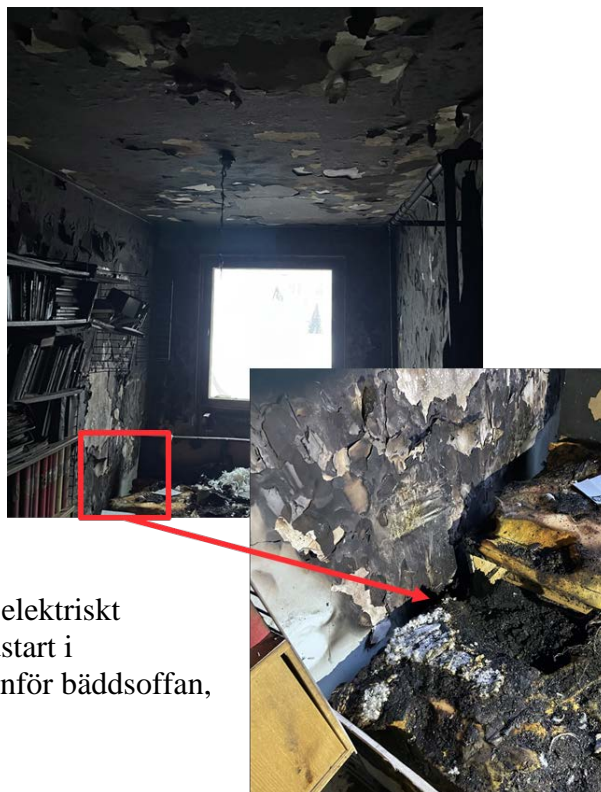
- Batteriet, hittar ingen komponent som batteriet suttit i.
- Oidentifierade objektet som visar sig vara en vas.

Inga andra brandstiftare kan hittas.

Summering

Den låga brandbilden och urgröpningen i bäddsoffan har uppkommit till följd av att det har suttit hyllor med böcker på väggen. När branden i soffan accelererar så blir det väldigt varmt mot väggen under hyllan, den brinner sönder och böckerna ramlar ner i soffan och på golvet där dom fortsätter att brinna. Därav den låga brandbilden och kraftiga värmepåverkan på väggen.

Primärbrandplatsen bestäms till bäddsoffan och orsaken är elektriskt brandstart. Övriga brandbilder stämmer överens med brandstart i bäddsoffan. Dom kraftiga värmeskadorna i taket direkt ovanför bäddsoffan, samt på fönstret och väggen runtom.

Erfarenheter och rekommendationer

Slangdragning

Negativ slangdragning med grovslang fungerade mycket bra då det var fem våningar. Dubbla 38” både för rökdykare och rökdykarledare blev för mycket slang i trapphuset, räcker med en slanglängd vardera.

Rökluckor

Fungerade inte, det upptäckte vi inte direkt utan först när det blev rökfyllt i trapphuset. Vi försökte flera gånger utan att den öppnade sig. Elektroniken var bara en månad gammal.

Större styrka

Personalen känner en stor skillnad på arbetet inledningsvis nu med större uttryckningsstyrka vid en händelse. Vid denna händelse var vi dessutom två brandmän extra, en LIA och en arbetsträning.

Övik RIB

Larmades direkt till platsen vilket var värdefullt för att kunna förstärka baspunkten och få till en sekundär utrymningsväg.

Brandvarnare

Saknas i lägenheten efter renovering, detta hade kunnat tidigarelägga larmning.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post

Räddningstjänsten

Håkan Wikman 0660-787 55

hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Datum

2023-01-04

Beteckning

Laddning

Att inte låta batterieliminators, batteriladdare och batterier sitta kvar i uttag och grenkontakter.

Att inte låta onödiga strömförbrukare vara anslutna.